

Föreningen Värna Adelsö
Jan Gertz
Gredby, 178 92 Adelsö

Ekerö kommun
Kommunstyrelsen
Box 205
178 23 Ekerö

Yttrande över förslag till översiktsplan för Ekerö kommun

Hotad service, nya ägoförhållanden och annat kan medföra förändringar av stor betydelse för boende på Adelsö. Områdets kultur och naturvärden gör det till ett intresse även för många fler inom och utom stockholmsområdet. Det är bakgrunden till att Föreningen Värna Adelsö bildades 2003-2004. Föreningens syfte är att vara ett brett forum och vill samla såväl bofasta som fritidsboende. Värna Adelsö vill verka tillsammans med öns övriga föreningar. Värna Adelsös möten är välbesökta och föreningen har nu 175 betalande medlemmar.

De huvudtankar som stiftare och möten ställt sig bakom går ut på att föreningen skall värna Adelsös kultur och natur och säger nej till stora exploateringar. Man framhåller att det handlar om en kulturbygd med en mer än tusenårig historia och ett världsarv. Värna Adelsö vill vara en motvikt till krafter som kan hota Adelsös miljö. Samtidigt vill föreningen arbeta för en positiv utveckling av Adelsö vad gäller turism, trafik, IT m.m. så att det skall vara möjligt att bo och verka på ön.

När det gäller det nu aktuella förslaget till översiktsplan har vi valt att samverka med övriga föreningar. Värna Adelsö står helt bakom det remissyttrande som för de ingående föreningarna avgivits av Adelsö föreningsråd.

Vi vill i sammanhanget särskilt understryka de invändningar som anförs i yttrandet när det gäller inskränkningar i gällande skyddsbestämmelser.

Att Adelsö är av betydelse för långt fler än bosatta på ön eller i Ekerö kommun framgår av att hela eller stora delar av ön fastställts som riksintresse från ett flertal utgångspunkter. I enlighet med miljöbalken 3:6 är hela Adelsö socken särskilt markerat som av riksintresse för friluftslivet. Största delen av socknen har vidare av riksantikvarieämbetet utsetts att vara av riksintresse även för kulturmiljövården. Huvuddelen av detta område har till och med angivits som värdekärnor vad gäller kulturmiljövården. Därtill kommer att Adelsö i likhet med kommunen i övrigt ingår i de områden som riksdagen angivit skall särskilt skyddas enligt 4 kapitlet miljöbalken. Skälet för detta är hänsyn till natur- och kulturvården

Översiktsplanen föreslår att skyddet för betydelsefulla natur- och kulturvården enligt miljöbalken 4:1 och 4:2 skall inskränkas till att gälla endast själva strandområdena, en smal zon på

några hundra meter enligt kartan på sidan 17 i planförslaget. Mot den bakgrund som angivits ovan finner vi en sådan inskränkning anmärkningsvärd vad gäller Adelsö. Det är i hög grad respektive miljöer som helhet som står för eller påverkar de höga kultur- och naturvärdena.

Den föreslagna inskränkningen av skyddet synes också svårförståelig med hänsyn till att planförslaget i övrigt förordar att bebyggelse skall utformas på just det sätt som skyddsbestämmelserna siktar till; hänsyn till kultur och naturvärden, i glesbygden skall nya enstaka byggnader inte tillåtas på jordbruksmark, i skogs- eller strandområden (s.42), ny bebyggelse skall lokaliseras och anpassa till stads- och landskapsbilden (s.95) etc. Det bör understrykas att skyddsbestämmelserna alls inte innebär något absolut hinder för varje bebyggelse.

I likhet med Adelsö Föreningsråd vill vi därför att nuvarande bestämmelser även fortsättningsvis skall gälla till vägledning för kommunens organ och för markägare och andra.

Adelsö 2004-11-03

FÖRENINGEN VÄRNA ADELSÖ

Jan Gertz, ordförande

Agneta Collberg

Lennart Rydberg